

6^E EDITIE

TOERISME EN RECREATIE

VOORNE-PUTTEN

20

OPZET EN INHOUD

Een regio die aantrekkelijk is voor toeristisch-recreatieve bezoekers is ook een prettige regio om te wonen en te ondernemen. Daarnaast genereren bezoekers economische meerwaarde in de vorm van bestedingen en werkgelegenheid. Ook indirect levert toerisme meerwaarde in de vorm van draagvlak voor lokale voorzieningen (bijvoorbeeld voor een zwembad of voor detailhandel) waar de lokale bevolking en toeleveranciers van profiteren.

Om meer inzicht te bieden in het belang van de toeristisch-recreatieve functie van Voorne-Putten heeft onderzoeksbureau I&O Research een aantal feiten en cijfers over deze sector verzameld (onder meer over het voorzieningen-aanbod en het werkgelegenheidsbelang). De cijfers laten zien dat Voorne-Putten de toerist veel te bieden heeft en dat de toeristisch-recreatieve sector een belangrijke en groeiende bijdrage levert aan de regionale werkgelegenheid en economie.

Meer cijfers vindt u op
<https://voorne-putten.incijfers.nl/>

Gemeente Westvoorne

GEMEENTE Brielle

gemeente
HELLEVOETSLUIS

GEMEENTE
NISSEWAARD

VOORWOORD VOORZITTER

Voor u ligt de 6^e editie van de Factsheet Toerisme en Recreatie van Voorne-Putten. Jaarlijks verzamelt onderzoeksbureau I&O Research de feiten en cijfers over de toeristisch-recreatieve sector. De beschikbare officiële cijfers kijken terug op het laatste volle jaar (2019), waardoor het goed mogelijk is te vergelijken met de jaren daarvoor en daaruit conclusies te trekken.

Voor Voorne-Putten is deze sector heel belangrijk. Een groot deel van de beroepsbevolking is hierin werkzaam. Zowel bewoners als bezoekers van ons eiland waarderen de voorzieningen die wij kunnen bieden. De voorzieningen hebben soms een regionale functie en soms een wat kleinschalige functie. Juist die verscheidenheid maakt het aantrekkelijk om onze vrije tijd hier te benutten of om onze gastvrijheid te bieden.

De samenwerking tussen ondernemers, vrijwilligers, belangenorganisaties en gemeenten wordt mede door deze feiten en cijfers zichtbaar. TOP Voorne Putten en de Marketingorganisatie Voorne Putten hebben meegewerkt aan het onderzoek.

Wethouder De Graad: “Als ik de feiten en cijfers doorneem, valt mij een aantal onderwerpen op. Het gaat goed met de sector. Er is al jaren een stijgende lijn te zien op een flink aantal onderdelen. Dat betekent dat er door de sector hard gewerkt wordt en dat wij met elkaar op de goede weg zijn.”

De laatste jaren laten zien dat er voornamelijk groei gerealiseerd is in de (wat hardere) economische weergave over werkgelegenheid en bestedingen. Ook het aantal bezoekers van de website van marketingorganisatie OP Voorne-Putten stijgt.

Door de huidige bijzondere situatie met de coronacrisis zal er vanaf 2020 een heel ander beeld ontstaan. De toeristisch-recreatieve sector is en wordt behoorlijk veranderd. Over het jaar 2020 is bij een aantal ondernemers recent geïnventariseerd hoe zij over dit jaar denken. Sommige bedrijven/attracties houden het niet lang meer vol met de beperkende maatregelen en hebben tot mijn spijt een onzekere toekomst.

Voor de hotels en musea hebben hun bezoekersaantallen en omzet in dit seizoen zien dalen. Ondanks de moeilijke omstandigheden is een derde van de ondernemers positief over de toekomst. Een groot deel heeft geen mening, veelal vanwege de onzekerheid die er is over het verloop van de coronacrisis.

De komende tijd zullen de gemeenten op Voorne-Putten zich blijven inspannen voor de toeristische sector. Hierbij zal de pas afgesloten Regiodeal met het Rijk een belangrijke rol spelen om de sector verder te ontwikkelen. Blijven werken aan de kwaliteit en de verscheidenheid van onze voorzieningen. Ik heb er vertrouwen in dat we met elkaar de crisis van 2020 om kunnen buigen en om de positieve lijn van 2019 zo snel als het kan weer op te pakken.

Henk de Graad,
voorzitter van het wethoudersoverleg Toerisme en Recreatie Voorne-Putten

ONDERNEMERS: SLECHT VOORJAAR DEELS GECOMPENSEERD DOOR GOEDE ZOMER

De coronacrisis heeft grote impact op de economie, met name op de toeristisch-recreatieve sector. De gevolgen van de crisis op de werkgelegenheid zijn pas na verloop van tijd in de cijfers zichtbaar. Om toch een indruk te krijgen van de situatie is een inventarisatie gehouden onder een selectie van toeristisch-recreatieve bedrijven en attracties (cultuur, sport, veerdienst). In een kort telefonisch gesprek is de ondernemers en contactpersonen gevraagd naar hun bezoekersaantallen en omzet in dit seizoen. Ook is gevraagd naar hoe het nu gaat en wat de vooruitzichten zijn. De belronde vond eind september plaats. In totaal is met 21 bedrijven/attracties contact geweest.

DE BELANGRIJKSTE UITKOMSTEN:

- Twee derde van de contactpersonen (10 van de 15) verwacht dat het aantal bezoekers over 2020 lager zal uitkomen dan in eerdere jaren.
- Wat betreft de omzet verwacht de helft van de bedrijven/attracties een daling (8 van de 16).
- Vooral de hotels hebben bezoekersaantallen en omzet in dit seizoen zien dalen.
- De campings en vakantieparken hebben de lagere bezoekersaantallen van het voorjaar voor een deel kunnen compenseren in de zomer. Bij de jachthavens was sprake van groei door Nederlanders die kozen voor varen in plaats van een vakantie in het buitenland.
- De meeste contactpersonen (8 van de 17) zijn positief noch negatief over hoe het nu gaat met hun bedrijf/attractie.
- Ondanks de moeilijke omstandigheden is een derde van de ondernemers en contactpersonen (6 van de 18) positief over de toekomst. Een groot deel is neutraal, veelal vanwege de onzekerheid die er is over het verloop van de coronacrisis. Sommige bedrijven/attracties houden het niet lang meer vol met de beperkende maatregelen.

NA EEN SLECHT VOORSEIZOEN HEBBEN WE EEN HEEL DRUK HOOGSEIZOEN GEHAD

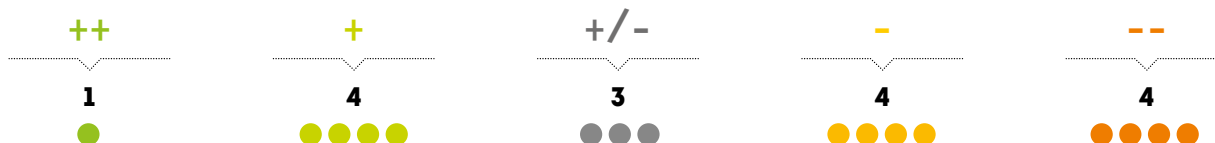

ZONDER STEUN HOUDEN WE DIT NIET NOG EEN JAAR VOL

VERWACHTING VAN HET AANTAL BEZOEKERS DIT SEIZOEN IN VERGELIJKING MET 2019

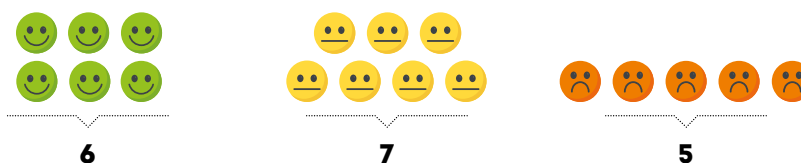
VERWACHTING VAN DE OMZET IN DIT SEIZOEN IN VERGELIJKING MET 2019

HOE GAAT HET NU MET UW ONDERNEMING / VOORZIENING?

WAT ZIJN DE VOORUITZICHTEN?

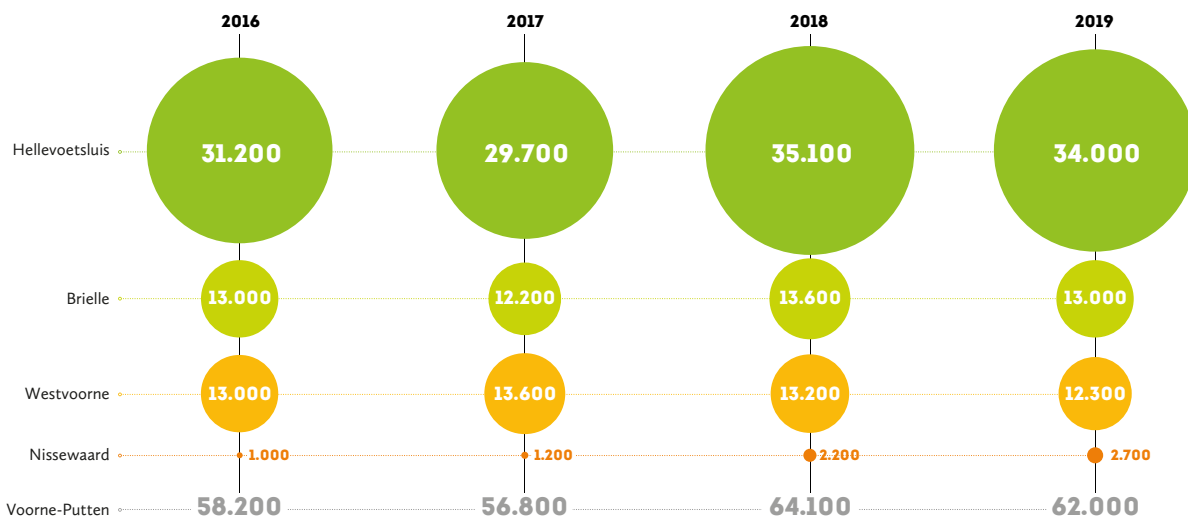
KLEINE AFNAME AANTAL MUSEUMBEZOEKEN VOORNE-PUTTEN

De bezoekersaantallen van musea geven een beeld van de van de omvang en de verzorgingsfunctie van de toeristisch-recreatieve voorzieningen op Voorne-Putten. Uit een telefonische inventarisatie blijkt dat de musea op Voorne-Putten in 2019 62.000 bezoekers hadden. Daarmee is voor het tweede jaar op rij een bezoekersaantal boven de 60.000 gerealiseerd. De musea met de hoogste bezoekersaantallen zijn het Historisch Museum Den Briel, Droogdok Jan Blanken en het Nationaal Brandweermuseum. Al deze musea verwelkomen meer dan 10.000 bezoekers per jaar.

Ten opzichte van 2018 nam het aantal museumbezoekers op Voorne-Putten licht af, vooral doordat er in 2019 minder bezoekers bij Droogdok Jan Blanken, De Stenen Baak en bij In den Halven Maen in Tinte. Bij de andere musea was sprake van (lichte) groei of een stabiel bezoekersaantal.

01

Aantal museumbezoekers (2016 t/m 2019)

Bron: I&O Research, Inventarisatie bezoekersaantallen musea Voorne-Putten

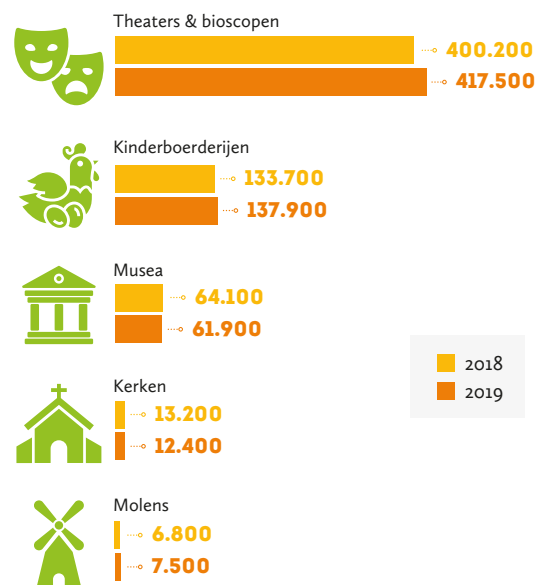
BEZOEK KERKEN EN MOLENS

Er zijn op Voorne-Putten diverse kerkgebouwen waarvan de Catharijnekerk in Brielle en de Onze Lieve Vrouwekerk in Geervliet geopend zijn voor toeristen. Deze kerken hebben in 2019 naar schatting zo'n 12.400 bezoekers ontvangen, onder andere voor concerten, rondleidingen en tentoonstellingen. In 2018 waren er 13.200 bezoekers. De daling komt voornamelijk doordat minder mensen Onze Lieve Vrouwekerk bezochten. Verder staan op Voorne-Putten een aantal molens die regelmatig worden opengesteld voor publiek. De molens waarvan bezoekersaantallen doorgegeven zijn ontvingen samen ongeveer 7.500 bezoekers in 2019. In 2018 hadden dezelfde molens 6.800 bezoekers.

Vrijtijdsvoorzieningen zoals kinderboerderijen, theaters en bioscopen zijn niet primair op toeristen gericht. Zij hebben echter ook een belangrijke regionaal-recreatieve verzorgingsfunctie. Daarom wordt de ontwikkeling van deze voorzieningen opgenomen in deze monitor.

02

Bezoekersaantallen Voorne-Putten (2018 en 2019)

WERKGELEGENHEID T&R-SECTOR TUSSEN 2014 EN 2019 MET 7,5 PROCENT GEGROEID

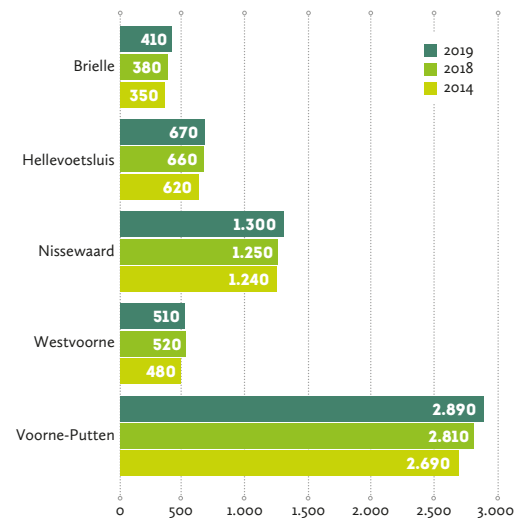
De toeristisch-recreatieve sector (T&R-sector) op Voorne-Putten telde 2.890 banen per 1 januari 2019. Na een lichte daling in 2018 is het aantal banen tussen 2018 en 2019 met 2,9 procent gegroeid. Daarmee is de toeristisch-recreatieve werkgelegenheid terug op het niveau van 2017. De groei is deels te verklaren door een toename van het aantal banen bij (fastfood)restaurants. In cafés nam het aantal banen juist af.

In de periode 2014-2019 groeide de T&R-sector met 7,5 procent. Daarmee steeg de werkgelegenheid in deze sector sneller dan de totale werkgelegenheid op Voorne-Putten, die in tussen 2014 en 2019 stabiel bleef.

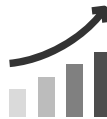
Het aantal T&R-banen op Voorne-Putten groeide in de periode 2014-2017 en had een lichte dip in 2018. De gemeente Nissewaard kende een vergelijkbare ontwikkeling. Deze gemeente herbergt het grootste aantal T&R-banen: 1.300 banen, goed voor 45 procent van het totaal op Voorne-Putten. In Hellevoetsluis daalde het aantal banen tussen 2015 en 2017 om vervolgens te groeien. In Westvoorne was er tot 2017 sprake van groei, maar nam het aantal banen in de T&R-sector in 2018 en 2019 af. Dit is de enige gemeente op Voorne-Putten met krimp in 2019. De gemeente Brielle groeide het aantal banen in 2019 het sterkst.

03

Aantal banen in T&R-sector per gemeente

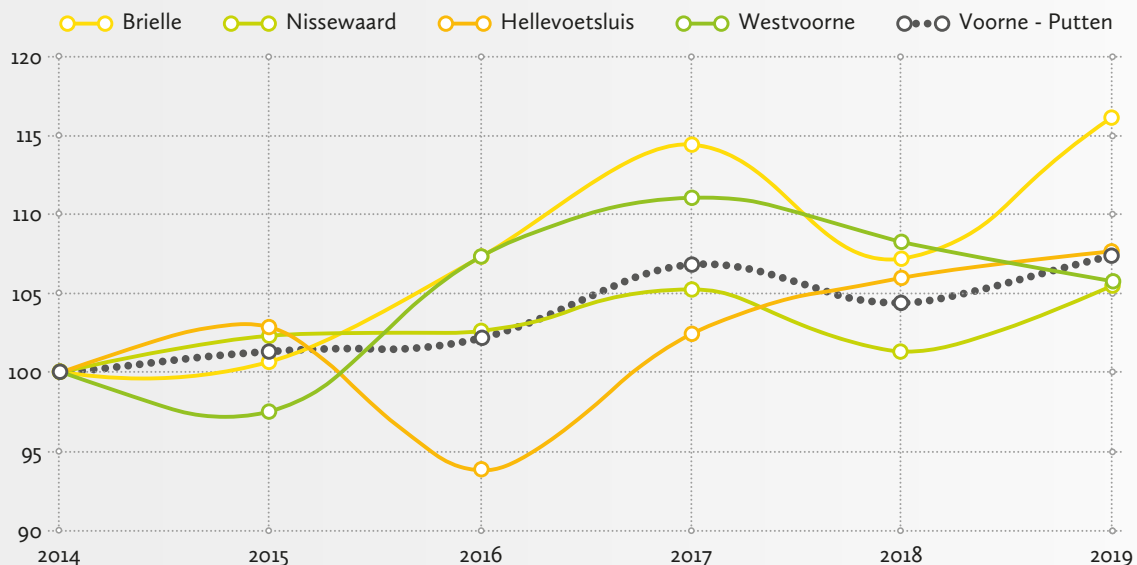
Bron: LISA (conform landelijke T&R-standaard)

IN DE PERIODE 2014-2019 GROEIDE DE T&R-SECTOR SNELLER DAN DE TOTALE WERKGELEGENHEID OP VOORNE-PUTTEN

04

Aantal T&R-banen geïndexeerd, gemeenten en Voorne-Putten totaal (2014-2019; 2014=100)

Bron: LISA (conform landelijke T&R-standaard)

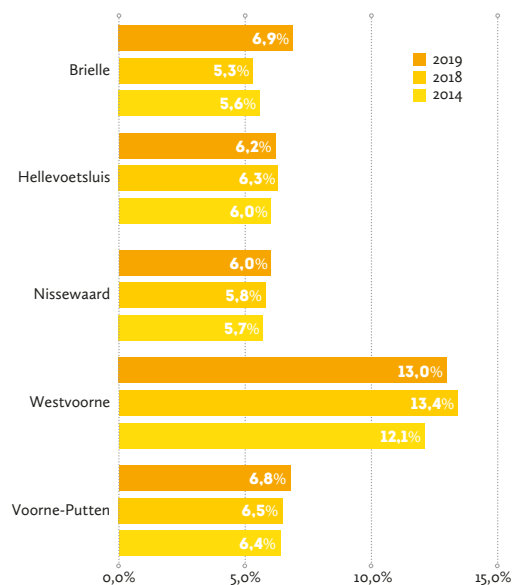
WERKGELEGENHEID TOERISME VOORNE-PUTTEN GROEIT, MAAR MINDER SNEL DAN LANDELIJK

De werkgelegenheidsontwikkeling van de T&R sector op Voorne-Putten in 2019 is in lijn met de landelijke trend. Tegenover de groei van 2,9 procent op Voorne-Putten staat een landelijke groei van 3,1 procent (Zuid-Holland: 2 procent). Over de afgelopen vijf jaar blijft Voorne-Putten echter achter bij het landelijke gemiddelde. Op Voorne-Putten was de groei 7,5 procent tussen 2014 en 2019 terwijl de landelijke T&R-sector in die periode fors hoger was (17 procent; in Zuid-Holland 15 procent).

Het belang van de sector voor de regio is vergelijkbaar met het landelijke beeld: 6,8 op de 100 banen behoren tot de T&R-sector (in Nederland 7,1, in Zuid-Holland 6,0 procent). Het werkgelegenheidsaandeel van de T&R-sector was in 2018 nog 6,5 procent. Binnen Voorne-Putten is het werkgelegenheidsbelang van de T&R-sector verreweg het grootst in Westvoorne (13 procent). In Brielle is het aandeel van de sector gestegen van 5,3 naar 6,9 procent.

05

Aandeel T&R in totale werkgelegenheid

Bron: LISA (conform landelijke T&R-standaard)

HORECA EN SPORT RELATIEF STERK VERTEGENWOORDIGD OP VOORNE-PUTTEN

De samenstelling van de werkgelegenheid in de T&R-sector op Voorne-Putten wijkt in beperkte mate af van het landelijke en provinciale beeld. In vergelijking met de landelijke verdeling maken horeca en sport op Voorne-Putten een relatief groot deel uit van de totale werkgelegenheid in de T&R-sector. Sport is met name in Hellevoetsluis een verhoudingsgewijs sterk cluster (14 procent). Het aandeel vestigingen en banen in het cluster cultuur, recreatie en amusement zijn in alle vier de gemeenten juist minder sterk vertegenwoordigd. Hoewel water een belangrijk element vormt in de toeristisch-recreatieve beleving van Voorne-Putten, is het werkgelegenheidsaandeel van watersport in de T&R-sector vergelijkbaar met landelijk. Het aandeel vestigingen is wel groter dan landelijk.

06

Samenstelling T&R-sector naar cluster, Voorne-Putten vergeleken (2019)

	WERKGELEGENHEID		AANTAL VESTIGINGEN	
	Voorne-Putten	Nederland	Voorne-Putten	Nederland
horeca	57%	51%	29%	27%
logiesvertrekking	15%	14%	6%	7%
sport	8%	5%	20%	19%
cultuur, recreatie, amusement	7%	12%	12%	20%
vervoer	4%	7%	11%	12%
watersport	2%	2%	7%	4%
detailhandel / groothandel	2%	2%	5%	3%
overig T&R	5%	6%	10%	8%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Bron: LISA (conform landelijke T&R-standaard)

CULTUUR, RECREATIE EN AMUSEMENT ZIJN IN ALLE VIER DE GEMEENTEN JUIST MINDER STERK VERTEGENWOORDIGD

HORECA EN LOGIESVERSTREKKING GROEIEN

Ten opzichte van 2018 is het aantal banen in de meeste clusters toegenomen. Ook in de twee grootste clusters, horeca en logiesverstreking, nam het aantal banen toe (2 procent). Enkel de kleine clusters watersport en handel lieten op Voorne-Putten een krimp zien. De schommelingen in het aantal banen tussen 2018 en 2019 zijn beperkt, dus de verhouding tussen de clusters van de T&R-sector is vrijwel niet veranderd.

07

Samenstelling werkgelegenheid T&R-sector naar cluster, gemeenten op Voorne-Putten (2019)

	AANDEEL IN T&R-SECTOR				VOORNE - PUTTEN	
	Brielle	Hellevoetsluis	Nissewaard	Westvoorne	groei 2018-2019	banen 2019
horeca	54%	59%	60%	52%	2%	1.660
logiesverstreking	22%	4%	10%	37%	2%	430
sport	5%	14%	8%	3%	6%	230
cultuur, recreatie, amusement	8%	6%	9%	2%	7%	190
vervoer	2%	5%	4%	2%	2%	100
watersport	3%	4%	1%	2%	-7%	60
detailhandel / groothandel	2%	3%	2%	1%	-9%	60
overig T&R	4%	5%	7%	1%	23%	150
Totaal	100%	100%	100%	100%	3%	2.890

**WATERSPORT EN
HANDEL LIETEN OP
VOORNE-PUTTEN
EEN KRIMP ZIEN**

Bron: LISA (conform landelijke T&R-standaard)

ECONOMISCH BELANG T&R-SECTOR TOEGENOMEN

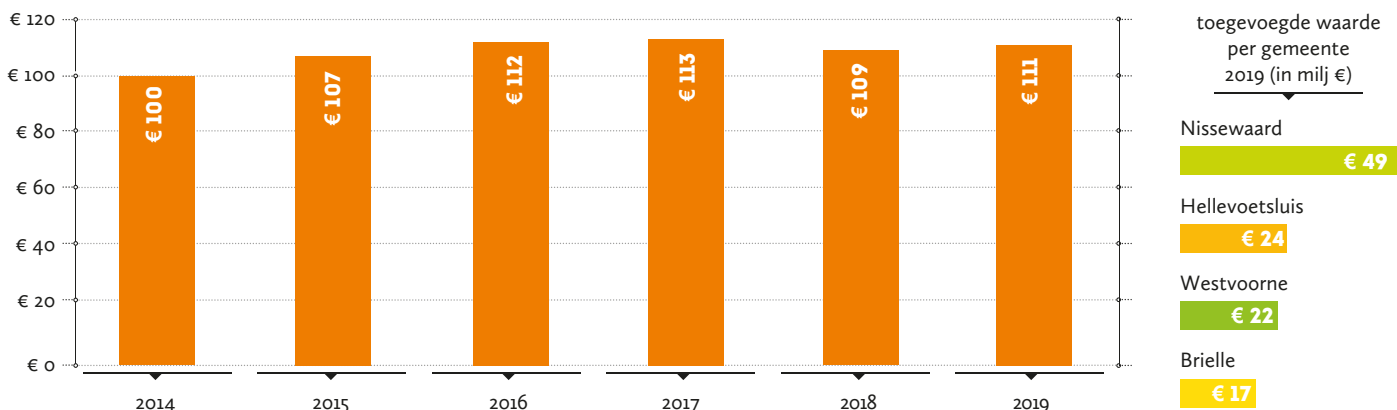
De toegevoegde waarde¹ van de T&R-sector bedroeg in 2019 € 111 miljoen. Dit is een stijging van 11 procent ten opzichte van 2014 (€ 100 miljoen).

De T&R-sector genereert 3,8 procent van de totale toegevoegde waarde op Voorne-Putten. In 2014 was dit nog 3,3 procent. Deze ontwikkeling is vergelijkbaar met de landelijke ontwikkeling. Tussen 2014 en 2019 steeg het aandeel van de toegevoegde waarde van de T&R-sector in Nederland van 3,4 procent naar 3,8 procent. In Zuid-Holland was de toename van het aandeel in dezelfde periode minder groot: van 3,3 procent tot 3,4 procent.

¹ Toegevoegde waarde: het verschil tussen de marktwaarde van productie en de daarvoor ingekochte grondstoffen. Het is dus gelijk aan de omzet minus het aankoopbedrag (niet gelijk aan omzet minus de kosten, dit is winst). De bedragen zijn uitgedrukt in constante prijzen van het jaar 2015.

08

Toegevoegde waarde in constante prijzen, T&R-sector Voorne-Putten (2014-2019)

Bron: LISA (conform landelijke T&R-standaard)

TOEGEVOEGDE WAARDE VAN T&R-SECTOR (VERVOLG)

Tussen 2014 en 2019 nam de toegevoegde waarde van het cluster horeca in absolute zin het sterkst toe (met € 5 miljoen toe). Samen met de logiesverstreking zorgde dit cluster voor het grootste deel van de groei van de toegevoegde waarde. De toegevoegde waarde van clusters watersport en detailhandel/groothandel is nam in de afgelopen vijf jaren af. Omdat het aandeel van deze sectoren in het totaal relatief klein is, zijn de gevolgen voor de algehele ontwikkeling beperkt. In 2019 was de horeca goed voor de helft van de toegevoegde waarde in de toerisme- en recreatiesector (49 procent), het cluster logiesverstreking voor ruim een vijfde.

09

Toegevoegde waarde T&R-sector Voorne-Putten naar cluster (in milj. €; 2014 - 2019)

	2014	2019	Ontw. 2014-2018		% aandeel 2019
			ABS.	PROC.	
horeca	49	54	5	11%	49%
logiesverstreking	18	23	4	23%	20%
sport	7	8	1	20%	7%
vervoer	7	7	0	2%	7%
watersport	8	6	-2	-28%	5%
cultuur, recreatie, amusement	5	5	0	11%	5%
detailhandel / groothandel	3	3	0	-15%	3%
overigT&R	3	5	2	85%	4%
Totaal	100	111	11	11%	100%

Bron: LISA (conform landelijke T&R-standaard)

DE TOEGEVOEGDE WAARDE VAN HET CLUSTER HORECA NAM IN ABSOLUTE ZIN HET STERKST TOE

RAMING TOTALE BESTEDINGEN IN DE TOERISTISCH-RECREATIEVE SECTOR

Naast de totale economische toegevoegde waarde van de sector is ook een raming te geven van de totale bestedingen in de T&R-sector². Deze totale bestedingen komen voor Voorne-Putten uit op naar schatting € 286 miljoen, inclusief bestedingen door buitenlandse toeristen en inwoners van Voorne-Putten zelf. Nissewaard ontvangt met ongeveer € 127 miljoen bijna de helft van de bestedingen (45 procent).

² Raming bestedingen: Productiewaarde in lopende prijzen van de T&R-sector (bron: LISA) opgehoogd met gemiddeld btw-percentages van 6%.

TOTALE BESTEDINGEN IN DE T&R-SECTOR € 286 MILJOEN

10

Bestedingen T&R-sector Voorne-Putten per gemeente (in milj. €; 2019)

Bron: LISA (conform landelijke T&R-standaard); bewerking I&O Research

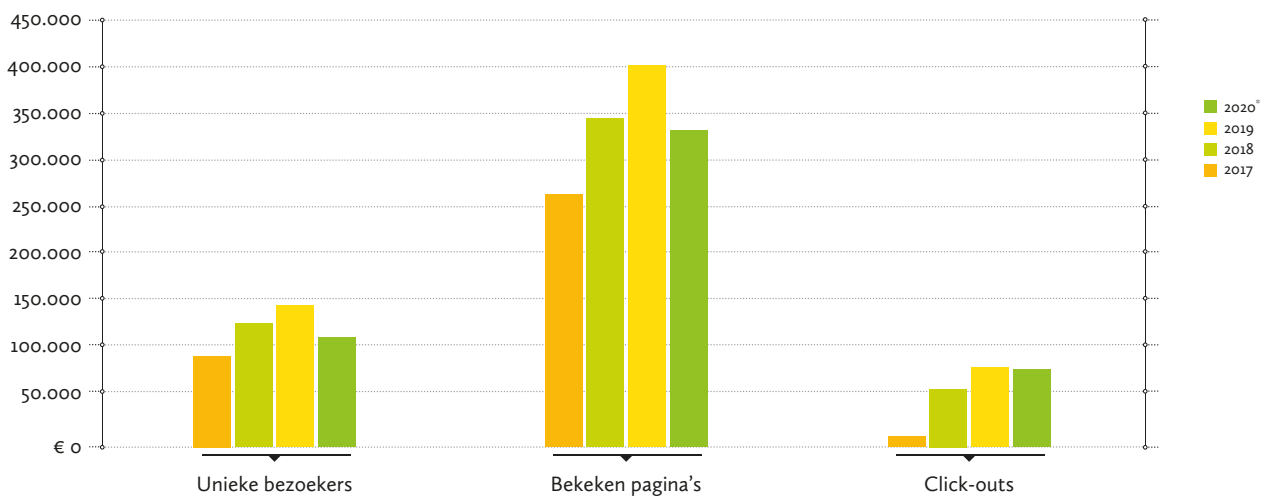
BEZOEKERSAANTALLEN OPVOORNEPUTTEN.NL NEMEN TOE

Marketing OP Voorne-Putten heeft als doel het eiland Voorne-Putten op de kaart te blijven zetten. Een van de middelen hiervoor is het onderhouden en beheren van de website opvoorneputten.nl. In figuur 11 is het aantal unieke bezoekers en het aantal bekeken pagina's op deze site weergegeven. De website vormt een portal richting de informatie die ondernemers en organisaties verstrekken. Het aantal click-outs zijn de aantallen keren dat bezoekers hebben doorgelikt naar deze individuele informatie.

Duidelijk blijkt dat in de afgelopen jaren een toename plaatsvond van het aantal bezoekers, bezochte pagina's en click-outs. De cijfers over het jaar 2020 zijn vanwege de coronacrisis niet 1 op 1 te vergelijken met de eerder jaren. Vanwege het feit dat er in de start van het seizoen helemaal niet gereisd mocht worden zijn alle betaalde campagnes stopgezet van april tot en met juni. Er is wel communicatie gericht op bewoners geweest, onder andere met de campagne 'Hier moet je zijn'.

11

Bezoek website opvoorneputten.nl (2017-2020*)

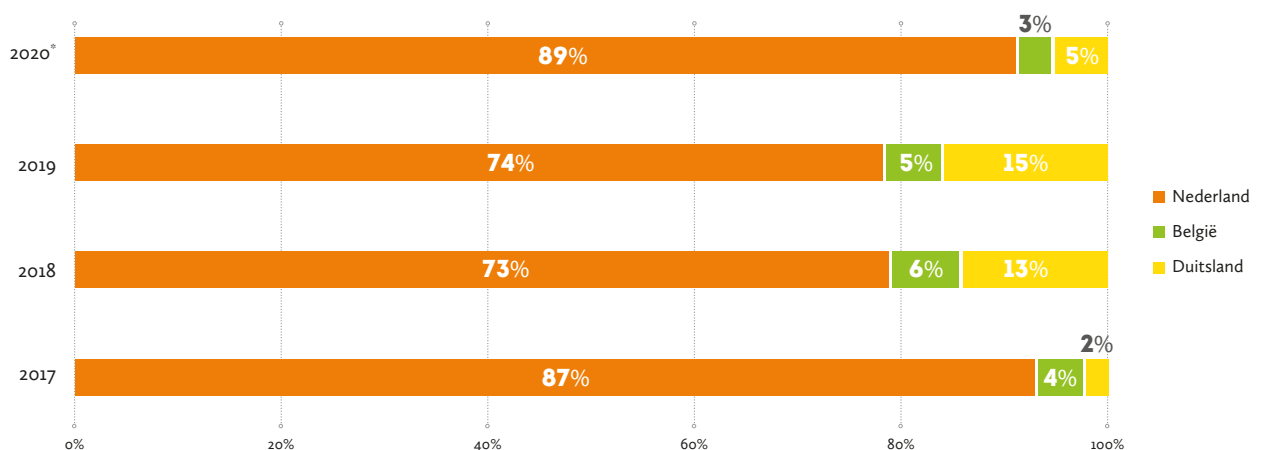

* cijfers over 2020 zijn t/m begin oktober

In figuur 12 is de herkomst van de bezoekers weergegeven. Afgelopen jaren is er een toename van Belgische en Duitse bezoekers op Voorne-Putten. Door middel van betaalde campagnes en consumentenbeurzen wordt dit vanuit de regiomarketing ondersteund. In 2020 is door de coronacrisis het aandeel bezoekers vanuit België en Duitsland weer teruggelopen.

12

Bezoek website opvoorneputten.nl (2017-2020*)

* cijfers over 2020 zijn t/m begin oktober

In figuur 13 staan de top-5 meest bekeken pagina's op opvoorneputten.nl in de afgelopen jaren. Door de beperkingen als gevolg van de coronacrisis wijkt het websitebezoek in 2020 af van de eerdere jaren. Er werd minder gezocht op activiteiten en juist meer op streekproducten. Vanuit de landelijke overheid is in samenwerking met het NBTC een landelijk herstelloffensief gestart. Marketing OP Voorne-Putten is hierop ingehaakt door het ontwikkelen van de campagne 'Hier moet je zijn'.

13

Top-5 meest bekeken pagina's op opvoorneputten.nl (2017-2020*)

	2017	2018	2019	2020
1	EVENEMENTEN	HOME PAGINA	HOME PAGINA	HIERMOETJEZIJN
2	HOME PAGINA	EVENEMENTEN	EVENEMENTEN	HOME PAGINA
3	ZIEN & DOEN	ZIEN & DOEN	FIETSEN	STREEKPRODUCTEN
4	ACCOMODATIES	WANDELEN	ATTRACTIES	EVENEMENTEN
5	FIETSEN	FIETSEN	ZIEN & DOEN	ACCOMODATIES

* cijfers over 2020 zijn t/m begin oktober

© 2020 I&O Research | in opdracht van Regiegroep Voorne-Putten

